

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/46/2018
Identifikačné číslo spisu: 7017201013
Dátum vydania rozhodnutia: 10.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7017201013.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne (sťažovateľky) Slovenskej regionálnej spoločnosti, o.z., so sídlom Ambroseho 8, 851 02 Bratislava, IČO: 31 802 923, právne zastúpenej GARANT PARTNER legal s.r.o., so sídlom Einsteinova 21, 851 01 Bratislava, proti žalovanej Obci Vojčice, so sídlom P. O. Hviezdoslava 408/1, 076 22 Vojčice, právne zastúpenej JUDr. Miroslavom Berešom, advokátom, so sídlom Kukučínova 184/1, 075 01 Trebišov, o iný zásah orgánu verejnej správy, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Sa/22/2017-64 zo dňa 23. mája 2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 6Sa/22/2017-72 zo dňa 24. mája 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením podľa § 261 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S. s. p.“) zamietol ako nedôvodnú žalobu proti inému zásahu orgánu verejnej správy, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd zakázal žalovanej pokračovať v porušovaní práva žalobcu na poskytnutie dotácie na mzdy o prevádzku na rok 2017 na žiaka Súkromnej základnej umeleckej školy Lesná 55, Bačkov a uložil jej povinnosť obnoviť mesačné vyplácanie pomernej časti tejto dotácie vo výške podľa všeobecne záväzného nariadenia obce Vojčice č. 2/2013 na účet žalobcu ako zriaďovateľa, vrátane vyplatenia zdržiavanej dotácie počnúc mesiacom september 2017.

2. Krajský súd sa stotožnil s názorom žalovanej a aj s odkazom na všeobecne záväzné nariadenie obce Vojčice č. 2/2013, ktoré upravuje povinnosť žalovanej prispievať na prevádzku škôl a školských zariadení na území jej obce a centier voľného času a základných umeleckých škôl na dieťa s trvalým pobytom v obci Vojčice (ďalej len „VZN č. 2/2013“) a konštatoval, že podľa všeobecne záväzného nariadenia č. 2/2013 (§ 2 bod c) žalovaná má povinnosť prispievať len na tie subjekty uvedené v tomto ustanovení, ktoré o dotáciu požiadali a súčasne majú sídlo na území obce. VZN č. 2/2013 vychádza priamo zo zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a

doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z.“) a ako nakladať s dotáciou predurčuje žalovaná, t. j. či subjekty sú zriadené a majú sídlo na území obce. Obec obdrží finančné prostriedky od štátu na kalendárny rok a mesačne z nich vypláca príspevok za 12 mesiacov roku. Ak neexistuje finančný predpis, ktorý by umožňoval obci presunúť finančné prostriedky na školu v Bačkove, ak finančné prostriedky obdržala žalovaná, ktoré žalobkyni neposkytla za mesiace od 01.09.2017 do 31.12.2017 a tieto prostriedky si ponechala, nevrátila späť do štátneho rozpočtu, je predpoklad zákonného postihu žalovanej za ich nevyčerpanie v zmysle zákona o štátnom rozpočte. Podľa názoru krajského súdu neposkytnutím finančných prostriedkov žalobkyni za obdobie, kedy už nemala škola sídlo na území obce žalovaná postupovala v súlade so zákonnými ustanoveniami zákona č. 596/2003 Z. z. a VZN č. 2/2013 obce Vojčice zo dňa 24.03.2013, a preto nijakým spôsobom nemohla vykonať zásah do subjektívnych práv žalobkyne.

2. Žalobkyňa podala proti uzneseniu krajského súdu kasačnú sťažnosť, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom. Základom nesprávneho právneho posúdenia veci je podľa názoru sťažovateľky nesprávny prístup k viazanosti sudcu VZN č. 2/2013 žalovanej, nesprávne vyriešenie otázky vplyvu zmeny sídla súkromnej základnej umeleckej školy na povinnosť žalovanej poskytnúť sťažovateľke dotáciu na mzdy a prevádzku súkromnej základnej umeleckej školy a nesprávne právne posúdenie vhodnosti procesného prostriedku, ktorý sťažovateľka zvolila na ochranu svojich práv.

3. Žalobkyni ako zriaďovateľke súkromnej základnej umeleckej školy vzniklo právo na zabezpečenie financovania na základe § 15 ods. 3 písm. b) zákona o štátnej správe v školstve podľa osobitného predpisu, ktorým je v tomto prípade zákon č. 564/2004 Z. z. Výška dotácie, poskytovaná na základe žiadosti zriaďovateľa, závisí od počtu žiakov zisteného zberom údajov podľa osobitného predpisu a prepočítaného príslušným koeficientom. Proces financovania je zavŕšený úpravou obsiahnutou v § 6 ods. 12 zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve s tým, že podrobnosti financovania určí obec všeobecne záväzným nariadením. Zmena sídla patrí do výlučnej kompetencie zriaďovateľa a rozhodne o nej ministerstvo do 60 dní od doručenia žiadosti. Sťažovateľka má za to, že jej právom ako zriaďovateľa kedykoľvek počas kalendárneho roka zmeniť sídlo školy bez akéhokoľvek dopadu na jej financovanie zo strany obce. Z rozhodnutia súdu vyplýva, že žalobu zamietol z dôvodu, že žalovaná má v zmysle VZN povinnosť prispievať len na tie subjekty, ktoré o dotáciu požiadali a súčasne majú sídlo na území obce, pričom ale nevysvetlil, z akého titulu sa znenia VZN pridŕža. Rovnako sa nevysporiadal s ustanovením § 6 ods. 12 písm. g) zákona o štátnej správe v školstve, podľa ktorého dotácia sa poskytuje na celý kalendárny rok. V tejto súvislosti sťažovateľka tiež namietala, že odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu nespĺňa požiadavky kladené na kvalitu súdneho rozhodnutia. K úvahe súdu, či sťažovateľka zvolila vhodný procesný prostriedok právnej ochrany uviedla, že má za to, že v danom prípade aj v zmysle rozhodovacej praxe súdov nemohlo ísť o nečinnosť orgánu verejnej správy, takže aj v tomto prípade ide o nesprávne právne posúdenie veci súdom. Z uvedených dôvodov navrhla kasačnému súdu, aby napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedla, že považuje kasačnú sťažnosť za nedôvodnú s tým, že sťažovateľka opakuje rovnaké argumenty. Súhlasí s tým tvrdením, že podľa zákona o štátnej správe v školstve dotáciu na mzdy a prevádzku SZUŠ poskytuje obec na základe žiadosti zriaďovateľa škole zriadenej na území obce, pričom podrobnosti určí obec VZN; všetky uvedené podmienky však musia byť splnené súčasne, t. j. žiadosť zriaďovateľa, údaj o počte žiakov k 15. septembru a sídlo SZUŠ na území obce. Povinnosť celoročného financovania v zákone nie je výslovne uvedená a podľa žalovanej neexistuje zákonná povinnosť obce po zmene sídla školy financovať ju aj naďalej. Rovnako uznáva výlučnú kompetenciu zriaďovateľa zmeniť sídlo svojej školy, k čomu je však potrebný aj súhlas obce, na území ktorej sa sídlo prenáša a ktorá bude povinná ju financovať.

5. K námietke sťažovateľky, že súd nie je viazaný VZN, ale len normami vyššej právnej sily uviedla, že VZN č. 2/2013 vychádza striktnie z nadriadeného zákona o štátnej správe v školstve a podmienku sídla na území obce neurčuje až VZN, ale už tento zákon. Pokiaľ sa sťažovateľka domnieva, že VZN odporuje zákonu, mohla využiť právne prostriedky na jeho zrušenie či zmenu. V zmysle uvedeného preto od

septembra do decembra 2017 žalovaná obec už nemala povinnosť zabezpečiť financovanie SZUŠ, ktorá nemala sídlo na jej území. Navyše zmenu sídla s ňou zriaďovateľ vôbec neprejednal a obec sa o nej dozvedela až z oznámenia Ministerstva školstva SR o povolení zmeny sídla. Žalovaná nepozná presný dôvod tejto zmeny, ale je skutočnosťou, že kontrolórka obce opakovane kontrolovala využívanie dotácie a zistila závažné porušenia finančnej disciplíny zo strany tejto školy. Pokiaľ sťažovateľka namietala, že pomernú časť dotácie obec prestala vyplácať bez vydania akéhokoľvek rozhodnutia, má za to, že jeho vydanie nebolo potrebné, v auguste 2017 iba vzala na vedomie prenesenie sídla SZUŠ do inej obce. Poukázala tiež na skutočnosť, že v danom prípade ide o výnos dane z príjmov určený územnej samospráve - podielové dane určené štátom na originálne kompetencie obce, ktoré sa týkajú mnohých ďalších záležitostí života obce a ako ich má obec použiť rozhoduje samotná obec. Z uvedených dôvodov navrhla kasačnému súdu, aby kasačnú sťažnosť zamietol a priznal jej náhradu trov kasačného konania.

6. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 492 ods. 2 S.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 6 ods. 12 písm. b) zákona č. 596/2003 Z. z. obec poskytuje na základe žiadosti zriaďovateľa z finančných prostriedkov poukázaných podľa osobitného predpisu dotácie na mzdy a prevádzku zriaďovateľovi cirkevnej základnej umeleckej školy, zriaďovateľovi cirkevnej jazykovej školy, zriaďovateľovi cirkevnej materskej školy, zriaďovateľovi cirkevného školského zariadenia, zriaďovateľovi súkromnej základnej umeleckej školy, zriaďovateľovi súkromnej jazykovej školy, zriaďovateľovi súkromnej materskej školy a zriaďovateľovi súkromného školského zariadenia; zriaďovateľ cirkevnej základnej umeleckej školy, zriaďovateľ cirkevnej materskej školy, zriaďovateľ cirkevnej jazykovej školy, zriaďovateľ cirkevného školského zariadenia, zriaďovateľ súkromnej základnej umeleckej školy, zriaďovateľ súkromnej materskej školy, zriaďovateľ súkromnej jazykovej školy a zriaďovateľ súkromného školského zariadenia, ktoré sú zriadené na území obce, môžu požiadať obec o dotáciu na dieťa, poslucháča alebo žiaka do dovŕšenia 15 rokov veku na mzdy a prevádzku takých základných umeleckých škôl, jazykových škôl, materských škôl a školských zariadení, ktorých zriaďovateľom môže byť aj obec alebo okresný úrad v sídle kraja.

Podľa § 2 písm. c) VZN č. 2/2013 príjmom dotácie podľa tohto nariadenia je štátom uznaná cirkev alebo náboženská spoločnosť alebo iná právnická osoba a fyzická osoba ako zriaďovateľ základnej umeleckej školy a školských zariadení, ktoré majú sídlo na území obce, ak o dotáciu písomne požiada.

7. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby správny súd zakázal žalovanej pokračovať v porušovaní práv žalobkyne na poskytnutie dotácie na mzdy a prevádzku a uložil jej povinnosť obnoviť mesačné vyplácanie pomernej časti dotácie na mzdy a prevádzku vo výške podľa VZN č. 2/2013, resp. doplatiť ich pomernú časť za obdobie september až december 2017, preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo.

8. Vzhľadom na námietky uplatnené v kasačnej sťažnosti považuje kasačný súd za potrebné vyjadriť svoj názor k voľbe žalobkyňou zvoleného právneho prostriedku ochrany, i keď krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia k tejto otázke nezaujal jednoznačné stanovisko. Kasačný súd súhlasí s právnym názorom sťažovateľky, že v danom prípade bolo vhodné použitie žaloby proti inému zásahu orgánu verejnej správy; žalobkyňa vidí iný zásah žalovaného ako orgánu verejnej správy v tom, že žalovaná bez opory v právnej úprave a v rozpore s § 6 ods. 12 písm. b) zákona č. 596/2003 Z. z. od septembra 2017 do súčasnosti neoprávnene zadržíava vyplácanie pomernej časti dotácie na rok 2017 určenej na financovanie Súkromnej základnej umeleckej školy. Ide teda o faktické konanie orgánu verejnej správy, ktoré nie je rozhodnutím a ani nesúvisí so žiadnym formalizovaným administratívnym konaním. Rovnako musí dať za pravdu sťažovateľovi, že odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia krajského súdu nie je celkom presvedčivé, resp. nedáva odpoveď na všetky relevantné námietky, ale

vzhľadom na skutočnosť, že kasačný súd sa stotožnil s právnym názorom o nedôvodnosti podanej žaloby, nepovažoval za vhodné rozhodnutie zrušiť a vec vracať krajskému súdu na ďalšie konanie.

9. Po preskúmaní veci sa kasačný súd stotožnil s právnym názorom krajského súdu, že po prenesení sídla SZUŠ do obce Bačkov k 1. septembru 2017 žalovaná už nemá zákonnú povinnosť poskytovať žalobkyni predmetné dotácie. Ako vyplýva z ustanovenia § 6 ods. 12 písm. b) zákona č. 596/2003 Z. z. a aj z VZN č. 2/2013 obce Vojčice, právny nárok na poskytovanie dotácie na prevádzku a mzdy má zriaďovateľ súkromnej základnej umeleckej školy voči žalovanej len za predpokladu, že požiadal o dotáciu a má sídlo na jej území. Ak ministerstvo na žiadosť zriaďovateľa školy a so súhlasom obce, kam má byť škola presídlená, rozhodne o zmene v sieti škôl a školských zariadení spočívajúcej v zmene sídla súkromnej základnej umeleckej školy, zaniká právny vzťah medzi školou a financujúcou obcou, na území ktorej mala škola sídlo pred zmenou. Kasačný súd súhlasí s vyjadrením žalovanej, že všeobecne záväzné nariadenie obce Vojčice č. 2/2013 bolo prijaté na základe výslovného zmocnenia zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a striktno z neho vychádza, keďže podmienka sídla školy na jej území vyplýva priamo zo zákona. S tým súvisí aj namietaná viazanosť súdu všeobecným záväzným nariadením, ktorého súlad so zákonom resp. ústavou nebol spochybnený. Na základe uvedeného tak podľa názoru kasačného súdu táto obec - žalovaná neporušuje zákon, keď po zmene sídla prestala škole poskytovať dotáciu. Obec je pri financovaní súkromnej základnej umeleckej školy povinná postupovať podľa zákona, a teda v prípade zmeny sídla školy z územia financujúcej obce zanikol právny nárok na poskytovanie dotácie tejto škole. Z uvedeného teda vyplýva záver, že žalobkyňa ako zriaďovateľka SZUŠ mala samozrejme právo požiadať ministerstvo po získaní súhlasu novej obce o presídlenie školy aj v priebehu kalendárneho roka, ale s dôsledkom, že momentom zmeny sídla jej zanikol právny nárok na poskytovanie dotácie. Takýto záver napokon vyplýva aj zo stanoviska Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, sekcie regionálneho školstva zo dňa 21.10.2016, adresovanému Obecnému úradu Jablonové, v ktorom generálny riaditeľ sekcie konštatuje, že po zmene sídla neštátnej základnej umeleckej školy už obec nie je povinná poskytnúť zriaďovateľovi neštátnej základnej umeleckej školy finančné prostriedky (stanovisko bolo predložené v obdobnom spore vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2S/132/2016, v ktorom žalobkyňa rovnako zastupovala s.r.o. GARANT PARTNER legal). Kasačný súd preto vyhodnotil námietky sťažovateľky týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom v tejto otázke ako nedôvodné.

10. Sťažovateľka tiež namietala, že krajský súd pri rozhodovaní nezohľadnil ustanovenie § 6 ods. 12 písm. g) zákona o štátnej správe v školstve, podľa ktorého dotácia sa poskytuje na celý kalendárny rok. Ani túto námietku nepovažuje kasačný súd za dôvodnú, pretože má za to, že citované zákonné ustanovenie len všeobecne upravuje, že dotknutá obec každoročne poskytuje finančné prostriedky na kalendárny rok mesačne v lehote určenej vo VZN, ale nevyplýva z neho zákonná povinnosť obce poskytovať finančné prostriedky celý kalendárny rok bez ohľadu na splnenie podmienky sídla školy na jej území.

11. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti dospel kasačný súd k záveru, že námietky uvedené v kasačnej sťažnosti neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť preskúmaného rozhodnutia krajského súdu, preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 S. s. p. ako nedôvodnú zamietol.

12. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľke, ktorá v tomto konaní nemala úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a rovnako aj žalovanej nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.

13. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0 (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 S. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.